

СТАНОВИЩЕ

От ОП „Софпроект ОГП“

по предложен предварителен текст на
„Методически насоки за разработване на дългосрочна Визия за развитие
на София и крайградските територии“,
получен в предприятието на 25 януари 2017

Координационният екип на *Методическите насоки* се е постарал да приложи в работата си иновативен модел, базиран на принципа на включване на мнения и професионални коментари от голям кръг участници, чрез които да се изведат основните направления за развитие на СО. Одобряваме този съвременен подход за стартиране на работата с поредица от широки обществени обсъждания. Смятаме, че допълнително по-фокусирано набиране на писмени становища от общинските структури по така представения материал ще е от полза за окончателното оформяне на *Методическите насоки*, на предварителната подготовка за изработване на самата Дългосрочна визия и в бъдеще – за подобряване на интегрираността на работа чрез изпълнение на множеството специализирани стратегически планови документи с по-кратък срок.

Добре е, че в *Насоките* се повдигат въпроси, засягащи ключови думи като „благосъстояние“, „частие“, „качество“ и „начин на живот“, „култура на обитаване“, „общност“, „гъвкавост“ и редица др., които са част от промяната в подхода към планиране и приложение на методите за изработване на ИПГВР на София на нов етап. Това важи и относно темата за необходимостта от нов етап в посока на интегрирано ползване в реално време на базите данни на различните структури за нуждите на общината, за оптимизиране и прозрачност на процесите на планиране, управление и мониторинг, особено в контекста на целта на СО за интелигентна специализация в областта на информационните технологии.

Доколкото представеният материал е предварителен, настоящото становище се базира на структурата на документа, без да влиза в детайли. Препоръчваме на екипа да раздели на две самостоятелни части представения документ, а именно:

1. **„Доклад за приложения подход и процес на изпълнение на поставената задача и резултати от проведените обсъждания“.**

2. **„Методически насоки за разработване на дългосрочна Визия за развитие на София и крайградските територии“ - синтезен материал**, който макар и само „насоки“ следва да даде малко по-ясна и конкретна рамка и обосновани дефиниции на целта на задачата, същността, ролята, обхвата и хоризонта на визията, както и конкретни изисквания за структура и съдържание. Без тези дефиниции впоследствие при разработване на Визията би могло да има твърде много и противоречиви помежду си интерпретации и липса на яснота относно изпълненост или не на задачата. Още повече, че при определяне на процеса *Методическите насоки* в сегашния вид не предвиждат стъпка „изработване на задание“ и това предполага още по-неясен краен резултат.

От представената разработка не става ясно дали Визията ще трябва да бъде с **хоризонт** 2050г. "защото лесно се възприема", или хоризонтът тепърва ще се определя. Нашето становище е, че хоризонтът 2050г. е подходящ и предлагаме това да се формулира еднозначно. В материала се казва: „Настоящите насоки не целят създаването на

градоустройствена, икономическа, социална или друг вид профилирана Визия. Те са написани, за да спомогнат за изграждането на споделена посока за дългосрочно развитие, в която вярват както гражданите, така и експертите и администрацията“. По този начин става ясно, че ще се търси обществен консенсус, но самият **предмет** на визията остава неизяснен, защото някакво развитие ще има във всички области на живота. Но възлагайки задачата именно на Главния архитект, СОС вероятно все пак е имал предвид *визия за социално-икономическо и пространствено-урбанистично развитие*. Материалът създава впечатлението, че единствено събраните от публични изказвания мнения определят съдържанието на всяка от предложените теми за Визията, макар да са донякъде едностранчиви или невинаги достатъчно убедителни (на стр.15 данните от анкетата посочват икономическото развитие като не особено важно за бъдещето на града), докато общинските документи свързани с темите са само споменати и в някои случаи е трудно да се открие конкретната връзка, тъй като липсва оценка или насочващ коментар. При условие, че ще се работи без задание, предлагаме *Насоките* да се допълнят в това отношение и да коментират как да бъде търсен разумният баланс на целите и приоритетите.

От Методическите насоки разбираме предмета на бъдеща работа на изготвилият ги Координационен екип на първо място в посока градски маркетинг и ПР, доколкото при определяне на екипа за изработване на Визията (стр.24) на първо място е посочен експерт „маркетинг и ПР“ и се предвижда той да се занимава с комуникационната стратегия на визията (стр.25, бюджетът на стр.29). Смятаме, че това е необходимо за постигане на обществена информираност, консенсус, подкрепа и активно участие. **Съвместната работа** с професионалистите от ОП „Софпроект ОГП“ може да бъде много плодотворна и предлагаме подборът на външни експерти по темите от областта на пространственото развитие в следващите стъпки да бъде в основната му част определен от предприятието, на база добрия опит от последните двайсетина години при изработването на най-големите планове за общината с помощта на изявени външни експерти, представители на институции и пр. Би било подходящо *Методическите насоки* да определят по-изчерпателно областите и тематичните направления, по които ще се канят за участие такива експерти, с оглед определяне на необходимите средства. Предложеното разпределяне на отговорностите между двата екипа изглежда добра комбинация. Екипът на Визията извън „Софпроект ОГП“ може да се справи професионално с организирането на целенасочените социологически проучвания, контакти с гражданите, да осъществява интерактивната връзка и да поддържа на интернет страницата на Визията перманентен тематичен форум с модератор, форуми на живо и професионално обработване на резултатите от участието на обществеността, за да могат тези резултати да се ползват и отразят интегрирано в изработваната Визия.

Участието на гражданите е важно, но експертите с приложими специалности и бизнес участниците в процеса ще имат по-висока степен на подготвеност и позиция за обосноваване очертаване на многообразието от желани промени със социален, икономически, екологичен, технологичен, организационен и инфраструктурен характер, които ще повлияят върху цялостното развитие и бъдеще на разглежданата териториална общност. На тях се разчита за оформяне на окончателните материали в изчерпателен и защитим вид. В този смисъл предлагаме поддръждането на заинтересованите групи участници в процеса да стане по азбучен ред.

В окончателния си вариант *Методическите насоки* трябва да се прецизират във фактологично, смислово, понятийно, терминологично и езиково отношение. Ако форматът на Визията не включи разнообразни материали и средства за запознаване и оценка в

различна дълбочина съобразно компетентността и интересите на различните групи участници, то тя няма да е отговорила на обществената нужда и търсените ефекти, формулирани в края на стр.30, и няма да може да бъде коректив за ОУП и др. стратегически документи. Това поставя отговорности и пред двете части на екипа, за да може съобразно аудиторията разработката да се представя в популярна форма, но в разширения си вид да отговаря на академичните стандарти.